

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/140/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316210961
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8316210961.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobkyne: V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. Č.. XX, korešpondenčná adresa C. XX, XXX XX I., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: 1. BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 8.11.2007 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

Žalobkyni vo vzťahu k žalovanému v 1. rade p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou zo dňa 22.11.2016 domáhala vydania rozhodnutia v zmysle výroku tohto rozhodnutia. Podanie žaloby odôvodnila tým, že ňou napáda Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa a dohoda o zrážkach zo mzdy je v nej uvedená drobným písmom v čl.3 bod 4 zm1uvného formulára. V čase podpisovania zmluvy o úvere nemala žalobkyňa vedomosť o tom, že s podpisom zmluvy zároveň uzatvára aj Dohodu o zrážkach zo mzdy. O tejto skutočnosti sa dozvedela až od svojho zamestnávateľa.

Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by jej bola uložená povinnosť plniť, spol. TESCO STORES SR, a.s. ako jej zamestnávateľ, je povinný vykonávať zrážky z jej mzdy a ona nemá možnosť ich priamo zastaviť, ani obmedziť. Jej zamestnávateľ je v zmysle zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Žalovaný v 1.rade ako veriteľ, výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Chýba akákoľvek súdna kontrola spotrebiteľskej zmluvy z toho hľadiska, či táto neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by podliehali ex-offo súdnej kontrole prípadne, či zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré vyžadoval v tom čase platný a účinný zákon o spotrebiteľských úveroch.

Právny predchodca žalovaného v 1. rade požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na to, že podľa zmluvy mal byť poskytnutý úver splatený v 60 mesačných splátkach. To znamená, že splatnosť poslednej splátky nastala 28.11.2012. Navyiac pôvodný veriteľ - O., vyhlásila predčasnú splatnosť celého úveru k 15.08.2009. Vykonávaním zrážok z jej mzdy by tak dochádzalo k plneniu na premlčanú pohľadávku.

Od 01.05.2014 bolo novelou č.102/2014 Z.z. do zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa zavedené ust. § 5b, podľa ktorého: „Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez

návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.“ Orgán, ktorý rozhoduje o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy musí, vzhľadom na vyššie uvedené, ex-offo prihliadať na premlčanie a nepriznať nárok, ktorý je uplatnený po uplynutí príslušnej premlčacej doby. Žalobkyňa je presvedčená, že právny predchodca žalovaného v 1. rade, rovnako aj žalovaný v 1. rade, chce svojim konaním obísť vyššie citované zákonné ustanovenie a obmedziť je spotrebiteľské práva, keďže na rozdiel od všeobecného súdu jej zamestnávateľ nie je povinný prihliadať na premlčanie z úradnej povinnosti.

V ďalšom poukázala na ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. a v tomto smere aj na dôvodovú správu k zákonu č. 102/2014 Z.z. Dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou úverovej zmluvy, teda nie je vo forme osobitnej listiny s považuje ju za absolútne neplatnú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už viackrát uviedol súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex-offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Ani v prípade od upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy, bez presného vyhlásenia veriteľa nemá istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jej zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy, že autoritatívne neustanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky.

Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému v 1. rade, aby od nej vymohol plnenia, na ktoré nemá nárok. Aj keby dohoda, ktorú uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného v 1. rade bola platná, tak podľa jej názoru, vzhľadom na to, že ňou žalovaný v 1. rade nezohľadňuje premlčanie a ani absenciu povinných náležitostí úverovej zmluvy, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, obstojí jej návrh podaný v danej právnej veci.

Obava, že žalovaný v 1. rade zasiahne do jej majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení sa reálne naplnila požiadanim jej zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy.

2. Spolu so žalobou v danej právnej veci žalobkyňa podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Tunajší súd uznesením č.k. 7Csp/140/2016-54 zo dňa 28.11.2016 návrhu žalobkyne vyhovel a žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 28.11.2007, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a spol. TESCO STORES SR, a.s. ako žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 28.11.2007. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/17/2017-54 zo dňa 14.03.2017 a nadobudlo právoplatnosť dňa 10.04.2017.

3. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

4. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami pre úver O., žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy, písomným vyjadrením žalovaného zo dňa 09.01.2017, prednesmi práv. zástupcu strán sporu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Na základe zmluvy o úvere zo dňa 26.11.2007 č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 80 000,- Sk, ktorý sa zaviazala splatiť v 60 splátkach po 2 072,- Sk. Celková výška nákladov na poskytnutý úver bola 44 261,50 Sk. Ročná úroková sadzba bola vo výške 19 %, RPMN 20,74 %. Splatnosť prvej splátky bola dňa 24.12.2017 a každej ďalšej k 20. dňu v mesiaci.

V zmysle Článku 3., bod 4. Zmluvy, podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb., ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4., bod. 4.8. OP pre úver.

Podľa Článku 3., bod 6. Zmluvy, zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom pri Rozhodcovská arbitrážna a mediačná, a.s., rozhodnutie bude pre obidve strany konečné a záväzné.

6. Podľa Článku 4., bod 4.8. Obchodných podmienok pre úver Poštovej banky, klient a banky podpisom ZoÚ uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. v platnom znení a klient udeľuje súhlas banke na predloženie tejto Dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy klienta za účelom zabezpečenia peňažných záväzkov klienta vyplývajúcich zo ZoÚ.

7. Právny predchodca žalovaného v 1. rade spol. O. R. A..P..U., žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 27.08.2012 adresovanou zamestnávateľovi žalobkyne spol. TESCO STORES SR, a.s., ho vyzval na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne a z titulu poskytnutia úveru na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX, nakoľko žalobkyňa bola v omeškaní s úhradou sumy 4 644,14 eur.

8. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 09.01.2017 uviedol, že vznáša námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať. Daný spor je spôsobilý na prejednanie na rozhodcovskom súde, nakoľko spĺňa podmienky § 1 ods. 2, 3 Zákona č. 244/2002 Z.z. v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka bola medzi stranami sporu platne uzavretá. Ďalej žalovaný namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, keďže má za to, že spolu s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo, nakoľko túto podmienku používa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Vzhľadom na ustanovenie § 53 a) ods. 1 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že rozhodnutie súdu bude mať vplyv nie len na žalovaného, ale predovšetkým na dodávateľa-bankovú inštitúciu pôvodného veriteľa, ktorým bola O. so sídlom V., IČO: XXX XX XXX, ktorá je dodávateľom. Ďalej žalovaný namietal nedostatok procesnej podmienky- nalievavého právneho záujmu podľa ustanovenia § 137 písm. c) C.s.p. Aj v prípade, ak by súd návrhu vo veci samej vyhovel a určil by neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, nemala by táto skutočnosť žiadny vplyv na platnosť hlavného úverového zmluvného vzťahu, ktorý Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje. Nie je možné sa stotožniť s tvrdením, že dohoda zasahuje do majetkovej sféry žalobcu, nakoľko práve vykonávaním zrážok zo mzdy sa dlh žalobcu voči žalovanému znižuje. Ak by aj bola v tomto súdnom konaní určená neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu neprijateľnej podmienky, žalovaný by bol zaviazaný vrátiť žalobcovi všetky vykonané zrážky, čím by sa opätovne žalobkyňa dostala do situácie dlžníka v pôvodnej nesplatennej sume úveru s príslušenstvom. Žalobkyňa svoj nalievavý právny záujem neosvedčila. Žalobkyňa nijako nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani v čom ma spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jej strane. Žalobkyňa mala možnosť preštudovať si obchodné podmienky právneho predchodcu žalovaného v rôznych formátoch písma na internetovej stránke www.postovabanka.sk pred vstupom do úverového vzťahu. Dôkazné bremeno nesie žalobkyňa a jej povinnosťou je preukázať, že zmluvu resp. Dohodu o zrážkach zo mzdy neuzavrela slobodne. V ďalšom uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalobkyne o tom, že táto dohoda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a žalobkyňa nepreukázala v čom spôsobuje nerovnováhu. Poukázal, že ak by žalobkyňa riadne a včas svoj záväzok plnila, tento zabezpečovací inštitút by nebol býval vôbec uplatnený. Právny predchodca žalobcu si všetky svoje záväzky vzniknuté zo zmluvy splnil riadne a včas a od žalobkyne požaduje iba to, čo od nej môže po práve požadovať. Poukázal na znenie § 131 ods. 3 Zákonníka práce. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola slobodne a vážne uzatvorená a to v písomnej forme je inštitútom práva, ktorý má v prvom rade zabezpečovací charakter a v žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu práve pre prípad neplnenia si povinnosti zmluvnou stranou. Účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a je absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť dohody, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky.

V ďalšom uviedol, že § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase podpisu zmluvy, hovorí o neplatnosti podmienky. Gramatickým výkladom tohto ustanovenia je dôvodný záver, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou ako právnou skutočnosťou nezávislou od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosti, ale samostatným dvojstranným právnym vzťahom,

ktorý zabezpečuje hlavný záväzok. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/994/2013, Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C/197/2014, sp. zn. 6C/197/2012, NS ČR sp. zn. 25Cdo/140/2006, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/197/2014

9. Právny zástupca žalobkyne vo svojom prednese uviedol, že na podanej žalobe v celom rozsahu zotrúva, dohoda o zrážkach zo mzdy bola zo strany žalovaného, resp. právneho predchodcu žalovaného aktivovaná, na jej základe sa vykonávali zrážky zo mzdy a touto žalobou žalobkyňa sleduje to, aby sa do budúcnosti zamedzilo, aby sa z tejto dohody o zrážkach zo mzdy vykonávali i ďalšie zrážky. Podľa jeho názoru táto žaloba má teda preventívny aj reparačný charakter a na potvrdenie svojich skutkových tvrdení poukazuje aj na obdobný právny názor, ktorý bol vyslovený rozhodnutiami Krajského súdu Prešov, a to vo veciach sp. zn. 21Co/354/2015, rozsudok zo dňa 25.10.2016 vo veci sp. zn. 3Co/160/2016, rozsudok zo dňa 6.12.2016 sp. zn. 21Co/68/2016, rozsudok zo dňa 15.12.2016. Týmito rozsudkami odvolací súd potvrdil rozsudky okresných súdov, ktorí totožne ako v danej právnej veci rozhodli ohľadom povinnosti zdržať sa veriteľa používania takejto dohody zrážky zo mzdy vo vzťahu k spotrebiteľovi. Pokiaľ sa jedná o aplikáciu § 5b Zákona č. 250/2007 na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely, ktorou bol tento § novelizovaný tak poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Mcdo/12/2014 zo dňa 21.4.2015, ktorý ohľadom toho uzavrel, čo v danom prípade, nakoľko predmetná novela neobsahuje intertemporálne ustanovenia tak dané znenie daného § je potrebné aplikovať aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou daného zákona. Poukazuje na to, že týka sa to ešte aj § 5a daného zákona.

10. Právny zástupca žalovaného vo svojom prednese uviedol, že má za to, že petit žaloby nie je v súlade s § 137 CSP, jedná sa o to, že podľa názoru žalovaného sa žalobkyňa v tejto veci domáha nie uloženia povinnosti žalovanému v tom smere, aby sa zdržal používania dohody o zrážkach zo mzdy, ale sa domáha vyslovenia neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, pričom poukazuje na to, že takáto žaloba nie je na mieste, pretože zo strany žalobkyne mala byť podaná žaloba na plnenie, v rámci ktorej by sa ako predbežná otázka riešila neplatnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. V ďalšom uviedol, že takáto žaloba by bola na mieste, iba ak by takáto žaloba mala preventívny charakter a nie reparačný charakter ako v tomto smere, poukazuje na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola doručená zamestnávateľovi žalobkyne už v roku 2012 a teraz je rok 2016, čiže sa už začalo s realizáciou tejto dohody o zrážkach zo mzdy, a preto je toho názoru, že v tomto štádiu konania takáto žaloba nie je na mieste a žiada aj z tohto dôvodu žalobu zamietnuť. Na potvrdenie svojich skutkových tvrdení teraz prednesených súdu doložila krátkou cestou aj rozhodnutie Okresného súdu v Bratislava II č.k. 58C/148/2014 zo dňa 3.12.2014.

11. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 4 ods. 5 Zákona, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, iba že táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

12. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo

alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa §55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

13. Podľa § 2 ods. 1 zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,

- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 5 zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere .

14. Žalovaný v danej právnej veci vzniesol námietku nedostatku právomoci tunajšieho súdu nakoľko podľa jeho názoru by ju mal prejednávať rozhodcovský súd. Súd prvej inštancie sa s týmto tvrdením žalovaného nestotožňuje.

Rozhodcovská klauzula sa nachádza v čl. 3, bod 6 Zmluvy o úvere zo dňa 26.11.2007 ako formulárová súčasť zmluvy o úvere, ktorú právny predchodca žalovaného v 1. rade používal v rámci svojej podnikateľskej činnosti v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalobkyňa nemala možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačných tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom. Rozhodcovská klauzula nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, bola dojednaná na začiatku zmluvného vzťahu, takmer nečitateľnou veľkosťou písma, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť.

Podľa § 93b Zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. zákona o bankách (ďalej len „ZoB“) banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (§ 5 písm. i)) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona, a to tak, aby klient mal možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Banka a pobočka zahraničnej banky sú pri predložení návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy tiež povinné preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy na riešenie ich vzájomných sporov z obchodov.

Súd je toho názoru, že medzi pôvodným veriteľom a žalovanou nebola platne uzatvorená rozhodcovská doložka a preto námietku nedostatku právomoci tunajšieho súdu považoval za nedôvodnú.

15. V ďalšom žalovaný namieta nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie a súd je toho názoru, že nie je dôvodná ani táto námietka. Žalovaný v tomto smere uvádzal, spolu s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné spoločenstvo, nakoľko takúto podmienku používa v zmluvách so spotrebiteľom.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

V zmysle citovaných ustanovení namiesto pôvodného veriteľa (postupcu) sa dlžníkovým veriteľom stáva postupník a s postúpenou pohľadávkou prechádzajú všetky práva s pohľadávkou spojené. Právami spojenými s pohľadávkou sú najmä práva vyplývajúce zo zabezpečenia záväzkov (§ 544 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy, ako právo akcesorické, sleduje pohľadávku,

ktorú zabezpečuje. Sleduje ju aj v prípade zmeny veriteľa postúpením pohľadávky. Postupník, ktorý nastupuje na miesto postupcu, je oprávnený oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami, preto postupcovi zákon (§ 528 Občianskeho zákonníka) ukladá povinnosť odovzdať postupníkovi všetky doklady a informácie, týkajúce sa postúpenej pohľadávky. Ďalej mu ukladá povinnosť vyrozumiť osobu, ktorá zabezpečenie záväzku poskytla, o postúpení pohľadávky, pričom súhlas tejto osoby s postúpením pohľadávky nie je potrebný. Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo V 102/2005.

Okruh účastníkov konania určuje žalobkyňa vychádzajúc z hmotného práva. Vecnú legitimitáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitimitácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitimitácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. V tomto konaní žalobkyňa osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným v 1. rade, čo vyplýva z predloženej zmluvy o úvere v spojení s výzvou právneho predchodcu žalovaného v 1. rade zo dňa 27.08.2012 a následne zo dňa 19.11.2014 na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne adresovanej zamestnávateľovi žalobkyne. Žalovaný nepoprel, že je právnym nástupcom Poštovej banky a. s., teda jeho hmotnoprávne nástupníctvo nebolo v konaní spochybnené.

16. Na základe vykonaného dokazovania súd mal tak za preukázané, že medzi žalobkyňou a pôvodným veriteľom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

17. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

18. Vzhľadom na charakter žalobkyňou uplatňovaného nároku, je nesporné, že ide o tzv. určovaciu žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (do 30. 06. 2016 podľa § 80 písm. c/ O.s.p.). Podľa tohto ustanovenia možno žalobou uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Žalovaný namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, a súd v prvom rade uvádza, že zo samotného zákonného ustanovenia (najmä § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.) vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takejto žalobe. Naliehavý právny záujem je daný, pretože takouto žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza. Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození, a preto žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúcich z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom rozhodnutí. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaný svojím jednostranným rozhodnutím. V konaní pred súdom by mohla byť

pohľadávka vyčíslená v zákonnej výške, čo sa žalovaný snaží touto dohodou obísť, a preto je namieste práve táto žaloba. V opačnom prípade žalovaný výšku svojho nároku, ktorú si takto môže sám určovať, nebude mať potrebu nijako revidovať.

Porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.11.2015 sp. zn. 8Cdo/483/2014.

19. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (§ 551 OZ) predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov slúži jednak na zabezpečenie pohľadávky, ako aj na jej postupné uspokojenie. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať ex lege písomnú formu, inak je neplatná. Obsahom dohody o zrážkach zo mzdy je súhlas dlžníka, aby platiteľ z jeho mzdy vykonával zrážky vo vopred určenej výške a vyplácal ich veriteľovi, ktorému vzniká právo, aby po splatnosti pohľadávky boli vykonávané zrážky zo mzdy dlžníka a boli zamestnávateľom vyplácané.

20. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa. Žalobkyňa nemala možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy. Opak žalovaný v konaní nepreukázal. Aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácie a overenia úverovej bonity dlžníka. Zásada efektivity je porušená, ak dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažuje spotrebiteľa.

21. Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách. Ak sa neberie do úvahy výber programu a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Dá sa preto plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ust. § 54 OZ. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (napr. rozsudok C 168/05 Mostáza / Claro).

22. Cieľom spotrebiteľského práva je zvýšená ochrana slabšej strany záväzkového vzťahu, ktorou je nepochybne spotrebiteľ, pričom východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na všetky podmienky, za ktorých dochádza ku vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa a tiež so zreteľom na to, že dodávateľ má možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, čo aj v reálnom živote uskutočňuje, a to prostredníctvom formulárových zmlúv. Pre spotrebiteľské právne vzťahy je typické, že spotrebiteľ vystupuje v právnom vzťahu s dodávateľom ako menej informovaný a neskúsený účastník. Úprava spotrebiteľských právnych vzťahov je kogentnou a jej zmyslom a cieľom je nepochybne vyrovnanie faktickej nerovnosti v zmluvnom vzťahu s dodávateľom.

23. Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchýliť od podmienok upravených v tomto zákone len v prospech spotrebiteľa a akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenia spotrebiteľa, alebo ktorou sa vopred vzdáva svojich práv, je neprijateľná, teda neplatná. Vzhľadom na všetky relevantné skutočnosti niet v danom prípade pochybnosti o tom, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania „Dohoda o zrážkach zo mzdy“ vzhľadom na to, že ide o formulárovú zmluvu a vzhľadom na to, že žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by predmetná dohoda mala povahu individuálne dohodnutej zmluvy, je neplatná.

24. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby bola podrobená súdnemu prieskumu o tom, či je pohľadávka oprávnená.

Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Podstatným znakom dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu

pohľadávku ako je to v tomto prípade. Je právne irelevantné, či žalovaný využil možnosť žiadať zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok. Dôležitou skutočnosťou je existencia napádanej zmluvnej podmienky. V prejednávanej veci však došlo aj realizácii dohody o zrážkach zo mzdy.

25. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013).

26. Uvedenie dohody o zrážkach zo mzdy do vopred naformulovanej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, a ktorá umožňuje fakticky svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa, hodnotí súd ako neprijateľný a zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. Keďže vzhľadom na vyššie uvedené ide o právny úkon, ktorý svojim obsahom a účelom odporuje zákonu a obchádza ho, ide o neplatný právny úkon. Formulácia „dohody“ o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo zo zákonom.

Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§53 ods.5 OZ), hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; čl.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

27. Aj keď zákon nevylučuje uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, tak túto je nutné vždy posudzovať vo vzťahu k základnému právnemu vzťahu, ktorým bolo uzavretie zmluvy o úvere. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou samotnej úverovej zmluvy, to znamená, že žalobkyňa, ako spotrebiteľ, nemohla ovplyvniť uzatvorenie tejto dohody o zrážkach zo mzdy. Ak žalobkyňa zmluvu o úvere už raz podpísala, tak nemala možnosť zabrániť vykonávaniu zrážok, pretože na základe uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy mali byť zrážky vykonávané do tej doby, kým žalovaný neoznámí zamestnávateľovi, že sú všetky pohľadávky splatené, pričom žalobkyňa takúto dohodu o zrážkach zo mzdy ukončiť nemohla.

28. Aj keď inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bol zákonom v čase uzatvorenia zmluvy povolený, tak je potrebné poukázať na to, že pokiaľ sa takáto dohoda uzatvárala vo vzťahu, kde povinnou osobou bol spotrebiteľ, ide o dojednanie, ktoré svojou podstatou obchádzalo súdnu ochranu spotrebiteľa, pretože vylučovalo zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči spotrebiteľovi.

29. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v zákone č. 102/2014 Z.z. novelizujúcom zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konkrétne v jeho § 5a keď s účinnosťou od 1. 5. 2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj z dôvodovej správy k tejto zmene vyplýva, že zákonodarcu k tejto zmene viedlo zistenie, že všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžadujúca schválenie súdom, kde stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho vytvára výraznú nerovnováhu medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto je potrebné túto nerovnováhu korigovať.

30. Súd poukazuje, že aj Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech

spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

31. Súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou priamo v zmluve o úvere je jednak neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež neplatným zmluvným dojednaním pre rozpor so zákonom a preto považoval žalobu podanú žalobkyňou za vhodný prostriedok ochrany jej práv ako spotrebiteľa a žalobe vyhovel.

32. Pokiaľ ide o samotné vyjadrenie petitu vo forme zdržania sa konania na ktoré by pri právne bezvadnom právnom stave mala žalobkyňa nepochybne právo a jeho nesúladu s § 137 CS a namietanie danej skutočnosti zo strany žalovaného, súd uvádza, že zdržovací nárok má preventívnu povahu, pretože smeruje ako proti závadnému konaniu, ktoré rušiteľ už započal a dosiaľ v ňom pokračuje, tak aj proti konaniu, u ktorého vzhľadom k jeho sústavnosti hrozí, že v ňom bude pokračovať. Zdržovacím nárokom, ktorý vo všeobecnosti smeruje do budúcnosti, má byť zabránené nielen v pokračovaní protiprávneho stavu ale i v opakovaní protiprávneho konania, ktoré bolo jeho príčinou. Zdržovacím nárokom sa poškodený bráni proti tomu, aby sa konanie, ktorým sú poškodzované jeho práva, opakovalo, alebo aby bolo pokračované v konaní, ktoré predstavuje zásah do jeho práv. Extenzívny výkladom možno dôjsť k záveru, že zdržovacím petitom sa možno domáhať aj odstránenia už existujúceho a pretrvávajúceho závadného stavu. Tak je tomu aj v prejednávanej veci. Je nepochybné, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola už predložená zamestnávateľovi žalobkyne. To znamená, že zdržovací petit už v tomto prípade funkciu preventívnu nemôže mať (predloženie dohody o zrážkach zo mzdy je jednorazovým aktom), ale môže mať funkciu odstránenia závadného stavu, teda, že na základe právoplatného rozsudku bude žalobca povinný zdržať sa ďalšieho vyžadovania zrážok zo mzdy, ktoré by mal vykonávať zamestnávateľ žalobcu, a teda bude mu povinný oznámiť, že ďalšie zrážky zo mzdy vykonávať nemožno. Pokiaľ by tak neurobil, bude zodpovedať za škodu tým spôsobenú. Aj na základe vyššie uvedeného má súd za to, že bolo dôvodné žalobe vyhovieť.

Súd poukazuje na obdobný právny názor vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/124/2016 zo dňa 25.04.2017, sp. zn. 3Co/160/2016 zo dňa 06.12.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/198/2016 zo dňa 20.04.2017, sp.zn. 12C/458/2015 zo dňa 13.04.2017, sp. zn. 25C/36/2015 zo dňa 28.09.2015, Okresného súdu Trebišov sp. zn. 15Csp/258/2016 zo dňa 05.04.2017, Okresného súdu Svidník sp. zn. 5C/92/2015 zo dňa 10.06.2016.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a a preto žalobkyni vo vzťahu k žalovanému v 1. rade priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.